

Projekt

z dnia 16 marca 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SIERADZU**

z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 - 2030”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436; z 2026 r. poz. 252) art. 6 i 7 ust. 1 oraz art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, 1537, 1739 z 2026 r. poz. 26) art. 13 pkt 3 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 149) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Miejski Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 - 2030”, stanowiący załącznik do nieniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Sieradza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Sieradzu

Michał Pabich

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Sieradzu
z dnia 2026 r.

Miejski Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 - 2030

Prezydent Miasta Sieradza
Paweł Osiewała

1. WSTĘP

Ważnym zadaniem Samorządu Miasta Sieradza są działania w obszarze ochrony zdrowia jest zapewnienie mieszkańcom miasta dostępności w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia. Zdrowie jest jedną z wartości najwyższej cenioną przez ludzi¹. Będąc zdrowym łatwiej jest realizować swoje plany zawodowe i rodzinne, spełniać marzenia, odnosić sukcesy, prowadzić udane życie towarzyskie. Wówczas nie myśli się o chorobie, o sposobach jej zapobiegania, o zachowaniach, które sprawiają, że pozostanie się zdrowym przez długie lata. Czym jest zatem zdrowie ? Najprościej mówiąc – brakiem choroby, sprawnością fizyczną pozwalającą na wykonywanie czynności życia codziennego². Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO)- **Zdrowie to dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny a nie wyłącznie brak choroby czy niedomagania**. Ta definicja podkreśla wieloaspektowość zdrowia, na które składają się nie tylko czynniki biologiczne, ale także dobre samopoczucie psychiczne, pewność siebie, poczucie samorealizacji i bezpieczeństwa. WHO stawia zatem wyraźny nacisk na to, że zdrowy jest ten kto poza zdrowiem fizycznym, spowodowanym brakiem dolegliwości chorobowych, może w pełni cieszyć się życiem i pełnić wiele ról społecznych, w tym zawodowych i rodzinnych w ciągu całego swojego życia. Zdrowie i dobrostan to pojęcia ze sobą związane i wzajemnie się warunkujące. Podstawowym warunkiem dobrostanu jest dobre zdrowie, z kolei poziom dobrostanu jest wskaźnikiem przyszłego – dobrego lub złego – stanu zdrowia³. Zapewnienie dobrego życia jest wyzwaniem dla nas wszystkich – dla każdego człowieka indywidualnie, jak również Państwa, które musi zapewnić swoim obywatelom odpowiednie ku temu warunki. Ponieważ wiele czynników ma wpływ na zdrowie, zagadnienie to powinno być obecne we wszystkich sektorach życia publicznego – od ochrony zdrowia (profilaktyka, leczenie), po finanse (np. podatki, np. akcyza na alkohol i tytoń), prawo (np. wprowadzenie zakazu palenia tytoniu w miejscach publicznych, wprowadzenie ograniczeń wiekowych związanych z nabywaniem substancji psychoaktywnych takich, jak tytoń i alkohol) i edukację (dostarczanie wiedzy i umiejętności związanych z zarządzaniem swoim zdrowiem, np: higiena jamy ustnej, zdrowego odżywiania czy unikania czynników ryzyka dla zdrowia).

Promocja zdrowia jest procesem umożliwiającym poprawę zdrowia poprzez podejmowanie działań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu, intelektualnemu dającemu możliwość:

- identyfikacji własnych problemów zdrowotnych;
- wypracowania własnego prozdrowotnego stylu życia;
- w niektórych przypadkach nie pogorszenie warunków socjalno-bytowych, co może mieć miejsce, jeśli nastąpi długi proces leczenia.

Promocja zdrowia obejmuje następujące działania:

- tworzenie sprzyjającego zdrowiu środowiska życia i pracy;
- zachęcanie społeczeństwa do działań na rzecz zdrowia;
- rozwijanie indywidualnych umiejętności służących zdrowiu psychicznemu i fizycznemu;

Zagrożenia zdrowotne wynikają z :

- małej aktywności fizycznej;
- złego sposobu odżywiania się;
- braku umiejętności radzenia sobie ze stresem;
- częstego sięgania po wszelkiego rodzaju używki (nikotyna, alkohol, narkotyki);
- degradacji środowiska naturalnego.

¹ Strona internetowa: <http://www.cobs.pl/SPISKOM.POL/2013/K 111 13 PDF>

² Mildred Blaxter, Zdrowie, Wydawnictwo Sic!, 2009, Warszawa str. 16

³ Strona internetowa: www.who.un.org.pl/common/files/download.php

Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 – 2030 jest jednym z programów służących realizacji *Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sieradza*.

Program ten nawiązuje do pozostałych programów przyjętych do realizacji, a będących integralną częścią Strategii, a w szczególności do:

- *Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który uchwalany jest corocznie;*
- *Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla gminy miasto Sieradz na lata 2024 - 2028;*
- *Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej dla miasta Sieradza na lata 2024 - 2030.*

Niniejszy Program jest kontynuacją *Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia na lata 2021- 2025* przyjętego Uchwałą nr XLII/278/2021 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 30 marca 2021 r. , 2018–2020 przyjętego Uchwałą nr XLIX/332/2018 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 28 marca 2018 r. , Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia na lata 2014–2017 przyjętego Uchwałą Nr XXXIII/252/2013 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 21 listopada 2013 r., Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia na lata 2009 – 2013 (Uchwała Nr XXVIII/244/2008 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 22 grudnia 2008 r. i skierowany jest do mieszkańców miasta Sieradza. Jest dokumentem określającym elementy polityki zdrowotnej dla naszego miasta, wyznaczającym kierunki działań w zakresie poprawy stanu zdrowia i jakości życia mieszkańców przy uwzględnieniu rekomendacji Światowej Organizacji Zdrowia oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie *Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2026*.

2. ZASOBY SŁUŻBY ZDROWIA

Na terenie miasta Sieradza zakłady służby zdrowia realizują zadania w zakresie usług medycznych, dlatego też realizacja ustawowego obowiązku wynikającego z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436; z 2026 r. poz. 252) określającego, że do zadań własnych gminy należy ochrona zdrowia - możliwa jest jedynie poprzez działania o charakterze profilaktycznym. W związku z powyższym miasto realizuje zadania w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

Dostępność świadczeń zdrowotnych uzależniona jest od kontraktów z Wojewódzkim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia.

Usługi zdrowotne w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia na terenie Miasta Sieradza w 2026 roku świadczą:

2.1. ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ - stacjonarne

Szpital Wojewódzki im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu	Sieradz, ul. Armii Krajowej 7,
Szpital Wojewódzki im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu, Zakład Opiekuńczo – Leczniczy	Sieradz ul. Armii Krajowej 7
Szpital Wojewódzki im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu Centrum Psychiatryczne, Centrum Zdrowia Psychicznego	Warta ul. Sieradzka 3

2.2. PORADNIE PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ALFA Spółki z o.o. „TRES - MED”, Centrum Medyczne „ALFA”	Sieradz, ul. Krakowskie Przedmieście 10, ul. Reymonta 124
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AMICUS”	Sieradz, ul. Bohaterów Września 61
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICUS ”	Sieradz, ul. Jana Pawła II 12
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „PRIMAMED” s.c.	Sieradz, ul. POW 27A
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska „ESKULAP” ALLMEDICA Sp. z o.o.	Sieradz, ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 2
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „TUTUS” Sp. z o.o. JAM	Sieradz, ul. Pułaskiego 2/ 4
Zespół Poradni „ZDROWIE ” Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Sieradz, ul. Aleja Pokoju 7

Na terenie Miasta Sieradza usługi specjalistyczne świadczą w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia również zakłady opieki zdrowotnej, których wykaz dostępny jest na stronach internetowych Funduszu (www.nfz-lodz.pl - *gdzie się leczyć*).

Dotychczasowe doświadczenia Samorządu w zakresie współpracy w tym obszarze z organizacjami pozarządowymi jako instytucjami prowadzącymi działalność profilaktyczną oraz instytucjami zwiększającymi świadomość ludzi wobec chorób, które ich dotyczą wskazują na dobry kierunek działań godny kontynuacji w latach następnych.

3. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Niezależnie od podejmowanych ww. działań w ramach programów polityki zdrowotnej oraz współpracy z Narodowym Funduszem Zdrowia należy podkreślić, że miasto Sieradz wspiera również ideę profilaktyki i promocji zdrowia wśród mieszkańców dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi (w tym z stowarzyszeniami, fundacjami, organizacjami humanitarnymi, klubami sportowymi, związkami czy też parafiami). W ramach corocznie przyjmowanego uchwałą Rady Miejskiej w Sieradzu „Programu współpracy gminy Miasto Sieradz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” oraz na podstawie art. 4. ust. 1 pkt 6 realizowane są zadania z ochrony i promocji zdrowia w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 156).

4. DIAGNOZA SYTUACJI ZDROWOTNEJ LUDNOŚCI ORAZ MIESZKAŃCÓW

W Polsce jednym z najbardziej rozpowszechnionych problemów zdrowotnych związanych ze stylem życia jest nadwaga. Problem nadwagi i otyłości w Polsce jest jednym z kluczowych wyzwań zdrowia publicznego. Skala problemu według danych z 2024 roku to blisko 60 % dorosłych Polaków ma nadmierną masę ciała (nadwaga lub otyłość). Polska znajduje się w ścisłej czołówce państw europejskich z problemem otyłości zajmując 3 miejsce w Europie. Eksperci szacują, że do 2035 roku otyłość będzie dotyczyć ponad 35% dorosłych mężczyzn i ponad 25% dorosłych kobiet w Polsce. Problem otyłości pogłębia się również wśród dzieci i młodzieży. Otyłość jest bezpośrednią przyczyną wielu chorób cywilizacyjnych w tym cukrzycy typu 2, nadciśnienia tętniczego, chorób układu krążenia oraz niektórych nowotworów.

Nowotwory złośliwe są drugą co do częstości przyczyną zgonów w Polsce, w ostatnich latach standaryzowane względem wieku współczynniki umieralności z ich powodu nie wykazują trendu spadkowego a ich udział wśród ogółu przyczyn zgonów nieznacznie wzrasta. W Polsce w 2021 roku rak płuca rozpoznano u ok. 12 300 mężczyzn (standaryzowany współczynnik zachorowalności wynosi ok. 79/10⁵) i u ok. 8 200 kobiet (ok 38/10⁵), co stanowi 14,6% i 9,4% wszystkich zachorowań na nowotwory odpowiednio u mężczyzn i kobiet. Liczba odnotowanych w Krajowym Rejestrze Nowotworów nowych zachorowań na raka płuc w Polsce wykazuje trend wzrostowy. Województwo łódzkie cechuje porównywalny do średniej w Polsce wskaźników standaryzowanego współczynnika umieralności na 100 tys. osób, zarówno w grupie mężczyzn jak i kobiet. Nowotwory złośliwe tchawicy, oskrzeli i płuc w 2019 roku zajmowały 3 miejsce w pierwszej dziesiątce problemów zdrowotnych dla populacji kobiet i mężczyzn. Choroby nowotworowe są i będą wyzwaniem dla systemu opieki zdrowotnej dla województwa łódzkiego w najbliższych latach. Województwo łódzkie ma najwyższy w Polsce współczynnik zgonów z powodu nowotworu płuc, wynikające z obecności w populacji czynnika ryzyka jakim jest palenia tytoniu. Wynosi on 77,60/100 tys. ludności, przy średniej dla kraju 61,4 co daje odchylenie na poziomie 26,38%. W województwie łódzkim nowotwory płuc utrzymują pierwszą pozycję wśród nowotworowych przyczyn zgonów mężczyzn, a druga wśród kobiet.

Sieradz jest miastem z liczbą mieszkańców wynoszącą 36 832, w latach 2002 - 2023 liczba mieszkańców zmalała o 12,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,8 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa łódzkiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Podjęcie działań na rzecz mieszkańców w zakresie zdrowia konieczne było dokonanie diagnozy i określenie skali problemów zdrowotnych na poziomie miasta.

W tym celu wykorzystano następujące narzędzia badawcze: obserwacja, wywiady z realizatorami programów zdrowotnych lokalnych, analiza dokumentów po zakończeniu realizacji programów zdrowotnych w poszczególnych latach, rozmowy z dyrektorami szkół, wychowawcami, rodzicami dzieci, beneficjentami poszczególnych programów.

Zatem działania badawcze wykonano na podstawie:

- przeprowadzonych rozeznań w lokalnych niepublicznych zakładach podstawowej opieki zdrowotnej;
- przeprowadzonych rozmowach i wywiadach w placówkach oświatowych na terenie miasta;
- analizie i wnioskach specjalistów będących realizatorami poszczególnych programów;
- doświadczeń i zainteresowań ze strony mieszkańców w zakresie realizowanych programów w latach ubiegłych.

Niniejsze działania badawcze miały na celu ukazanie problemów zdrowotnych występujących wśród mieszkańców Miasta Sieradza.

Zakres tych działań w zakresie problemów zdrowotnych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- problemów zdrowotnych wśród mieszkańców;
- przyczyn wywołujących problemy zdrowotne;
- skali problemów zdrowotnych;
- skutków występujących problemów;
- rozwiązań mających na celu złagodzenia skutków.

5. PODEJMOWANE DZIAŁANIA

Do najistotniejszych działań podejmowanych przez Samorząd Miasta Sieradza należą:

- 1) Realizacja programów profilaktycznych na rzecz mieszkańców Miasta Sieradza.
- 2) Współpraca z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz zakładami opieki zdrowotnej w zakresie podjęcia takich działań, które umożliwią mieszkańcom Sieradza korzystanie z bezpłatnych badań profilaktycznych organizowanych i finansowanych w danym roku. Po stronie NFZ będzie finansowanie świadczeń profilaktycznych, a po stronie miasta Sieradza dostarczanie mieszkańcom informacji o celach i zasadach uczestnictwa w programach zdrowotnych, oraz placówkach służby zdrowia na terenie Miasta Sieradza, gdzie mieszkańcy będą mogli z nich skorzystać.
- 3) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie propagowania wiedzy z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.
- 4) W ramach realizacji zadań zleconych wydawanie decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, potwierdzające ich prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- 5) Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie udzielenia pomocy finansowej - rzeczowej w postaci zakupu sprzętu i urządzeń medycznych z przeznaczeniem dla Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu.

6. PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ MIASTO SIERADZ

Biorąc pod uwagę kierunki działań prozdrowotnych adresowanych do mieszkańców miasta Sieradza określone w „Miejskim Programie Profilaktyki i Promocji Zdrowia Miasta Sieradza” na terenie miasta na przestrzeni kilku ostatnich lat zrealizowano następujące programy polityki zdrowotnej.

Lp.	Nazwa programu	Czas realizacji
1.	<i>Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców miasta Sieradza w wieku od 65 lat</i>	od 2009 do 2020
2.	<i>Program profilaktyki wczesnego wykrywania wad wzroku u dzieci kl II szkół podstawowych na terenie miasta Sieradza</i>	od 2009
3.	<i>Program aktywności ruchowej 60+</i>	od 2014 do 2020
4.	<i>Program profilaktyki chorób układu krążenia dla osób w wieku powyżej od 45 – do 60 roku życia</i>	od 2014 do 2015
5.	<i>Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV12) dla dziewcząt i chłopców w wieku od 11 do 13 lat z terenu miasta Sieradza</i>	od 2023 do 2025

6.	<i>Program ponadpodstawowy psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych oraz dorosłych dzieci alkoholików</i>	od 2009
7.	<i>Programu profilaktycznego psychoterapii – „Grupa wielorodzinna w szkole”</i>	2024
8.	<i>„Rozbudowa warsztatu metod wczesnej interwencji psychoterapeutycznej dla dzieci w wieku przedszkolnym, wczesnoszkolnym i ich rodziców ”</i>	2025

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych – Referatu Profilaktyki Zdrowotnej i Świadczeń Społecznych UM Sieradza

Propozycje Programów polityki zdrowotnej do realizacji w ramach „Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia na lata 2026 - 2030”.

Propozycje programów polityki zdrowotnej obejmujące między innymi:

- 1) „Program polityki zdrowotnej w zakresie wczesnego wykrywania wad wzroku u dzieci 7 letnich zamieszkujących na terenie miasta Sieradza” realizacja na podstawie wydanej pozytywnej opinii prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr 55/2025 z dnia 3 lipca 2025 r.
- 2) „Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów głowy i szyi dla mieszkańców Miasta Sieradza ” realizacja na podstawie rekomendacji nr 14/2020 z dnia 15 grudnia 2020 r. prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.
- 3) „Program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki raka płuc dla mieszkańców Miasta Sieradza” realizowany na podstawie rekomendacji nr 10/2020 z dnia 30 listopada 202 r. prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.
- 4) „Program polityki zdrowotnej w zakresie polityki senioralnej”.
- 5) „Program profilaktyczno - edukacyjny na temat zdrowego odżywiania” dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych z terenu miasta Sieradza.
- 6) „Program profilaktyczno - edukacyjny samobadania piersi dla dziewcząt z kl VII i VIII szkół podstawowych z terenu miasta Sieradza”.
- 7) „Program ponadpodstawowy psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych oraz dorosłych dzieci alkoholików”.
- 8) „Program profilaktyczny wsparcie zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Sieradza”.

Każdy z opracowanych programów zdrowotnych wyznacza cele główne i cele szczegółowe jednakże wszystkie one służą realizacji celu nadrzędnego Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 - 2030, który zakłada poprawę zdrowia i jakości życia mieszkańców Sieradza.

Zaplanowane do realizacji programy profilaktyczne skierowane są na działania z zakresu promocji zdrowia poprzez szeroko pojętą edukację na temat zdrowego stylu życia i zapobieganie chorobom, profilaktykę chorób poprzez organizowanie i finansowanie badań profilaktycznych oraz prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do różnych grup wiekowych.

CEL GŁÓWNY

Wydłużenie, poprawa zdrowia i jakości życia mieszkańców Miasta Sieradza.

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta to najistotniejszy cel wszystkich działań podejmowanych w obszarze polityki zdrowotnej. Istotny wpływ na zdrowie mają czynniki związane ze stylem życia, dlatego też działania miasta ukierunkowane zostały na promocję zdrowia, kształtowanie zachowań prozdrowotnych i profilaktykę chorób.

CELE OPERACYJNE

Cel operacyjny 1 - *Poprawa sposobu żywienia oraz zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców Miasta Sieradza*

Uzasadnienie wyboru

Właściwe odżywianie oraz aktywność fizyczna, ruchowa na każdym etapie rozwoju człowieka, to najtańszy środek zwiększający wszechstronne możliwości adaptacyjne i odpornościowe organizmu człowieka.

Sposób realizacji:

1. Promocja zdrowia poprzez właściwe nawyki żywieniowe i aktywność fizyczną.
2. Organizowanie i współorganizowanie imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych, w tym dla osób niepełnosprawnych.
3. Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej, rekreacyjnej oraz turystycznej w mieście.
4. Organizacja i prowadzenie różnorodnych form zajęć (sportowo-rekreacyjnych), dotyczących zdrowych nawyków żywieniowych, kulinarnych.
5. Dofinansowanie różnych form pomocy żywnościowej skutkującego poprawą stanu zdrowia.
6. Organizacja konferencji, programów dotyczących właściwego odżywiania, otyłości.
7. Współpraca ze szkołami, instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba przedsięwzięć edukacyjnych;
- liczba programów, konferencji;
- liczba zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych;
- nakłady finansowe.

Cel operacyjny 2 - *Zmniejszenie zjawiska nadużywania alkoholu i zmiana struktury jego spożycia, ograniczenie rozpowszechnienia palenia tytoniu oraz ograniczenie używania substancji psychoaktywnych i związanych z tym szkód*

Uzasadnienie wyboru

Zjawisko nadużywania alkoholu, sięganie po substancje psychoaktywne wśród coraz większych grup społecznych. Obniżanie się wieku osób, których dotyczą problemy uzależnień.

Sposób realizacji:

1. Realizacja zadania określona jest w *Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii* a w szczególności dotyczy:
 - pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom,
 - pomocy osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom,
 - realizacji programów profilaktycznych w szkołach i przedszkolach, instytucjach miejskich

- organizowania, współorganizowania i dofinansowywania imprez, programów promujących zdrowy styl życia,
- zakupu i rozpowszechniania materiałów informacyjnych obejmujących edukację publiczną,
- promocji trzeźwego stylu życia,
- współpracy i wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz z zakresu narkomanii.

2. Realizacja zadań określonych w *Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej*, a w szczególności dotyczy:

- pomocy psychologicznej i prawnej w Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- pomocy psychologicznej w szkołach podstawowych i przedszkolach,
- realizacji programów profilaktycznych w placówkach oświatowych,
- prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób korzystających z pomocy terapeutów ds. uzależnień,
- liczba porad udzielanych w Miejskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i szkołach,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych w szkołach i przedszkolach, instytucjach, stowarzyszeniach i organizacjach pozarządowych,
- liczba przedsięwzięć informacyjnych i edukacyjnych,
- nakłady finansowe.

Cel operacyjny 3 - Zwiększenie świadomości i edukacji zdrowotnej mieszkańców

Uzasadnienie wyboru

Podniesienie poziomu świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie promowania zdrowia.

Sposób realizacji:

1. Podejmowanie działań informacyjnych, edukacyjnych kierowanych do mieszkańców, a dotyczących w szczególności:
 - promowania zasad zdrowego stylu życia,
 - profilaktyki zapobiegania chorobom cywilizacyjnym,
 - informowania o realizowanych programach profilaktyki zdrowotnej przez publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.
2. Finansowanie i organizacja szkoleń, w tym dla osób doskonalących się zawodowo w zakresie profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom.
3. Upowszechnianie tematyki z zakresu ochrony zdrowia w programach i zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez placówki edukacyjne, instytucje, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje.
4. Propagowanie i popularyzowanie idei honorowego krwiodawstwa, która ma na celu indywidualne oddawanie krwi przez mieszkańców.
5. Finansowanie przedsięwzięć edukacyjnych na temat profilaktyki zdrowotnej (szkolenia, konferencje).

Wskaźniki monitoringu:

- liczba przedsięwzięć informacyjnych i edukacyjnych;
- liczba szkoleń, konferencji;
- liczba akcji propagujących krwiodawstwo;
- nakłady finansowe.

Cel operacyjny 4 - Zapobieganie skutkom chorób cywilizacyjnych

Uzasadnienie wyboru

Obniżanie zachorowalności i umieralności z powodu chorób cywilizacyjnych poprzez wczesne wykrywanie oraz redukcję występowania i natężenia czynników ryzyka tych chorób.

Sposób realizacji:

1. Organizowanie i współorganizowanie badań profilaktycznych i szczepień ochronnych w szczególności ukierunkowanych na:
 - programy profilaktyki wczesnego wykrywania chorób nowotworowych,
 - program profilaktyki w zakresie profilaktyki raka płuc,
 - program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów głowy i szyi
 - programy profilaktyki miażdżycy, cukrzycy typu 2 i nadciśnienia,
 - programy szczepień ochronnych,
 - programy skierowane dla osób starszych.
2. Organizowanie realizacji programu ponadpodstawowego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu z terenu miasta.
3. Umożliwienie prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych dla kobiet po mastektomii, udział w zajęciach rehabilitacyjnych, czy współorganizacji różnego rodzaju inicjatyw np. pikników o charakterze profilaktyczno - informacyjnym dot. raka piersi.
4. Prowadzenie działalności edukacyjnej wskazującej na zagrożenia i skutki jakie dla zdrowia niesie rozwój cywilizacyjny oraz propagującej wzorce zachowań prozdrowotnych.
5. Współpraca i wspomaganie działalności zakładów opieki zdrowotnej i stowarzyszeń realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba i nazwa zrealizowanych programów;
- liczba osób biorących udział w programach;
- liczba osób do dalszej diagnostyki;
- liczba przedsięwzięć dla kobiet po mastektomii;
- liczba przedsięwzięć edukacyjnych;
- nakłady finansowe.

Cel operacyjny 5 - Zwiększenie dostępności do badań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

Celem programu jest zmniejszenie o co najmniej 20% liczebności dzieci i młodzieży z niezdiagnozowanymi wadami wzroku zamieszkujących na terenie miasta Sieradza w latach trwania programu. Kluczowe jest wczesne wykrycie wad wzroku, a także ich odpowiednia korekcja, ma to decydujący wpływ na edukację oraz życie zawodowe podopiecznych. Rozwój intelektualny, adaptacja do nowego środowiska szkolnego, sukcesy szkolne a później zawodowe, pozostają w bezpośrednim związku z możliwością komunikowania się za pomocą zmysłu wzroku. Zaburzony wzrok u dzieci jest przyczyną poważnych trudności w nauce.

Uzasadnienie wyboru

Wczesne wykrywanie chorób, szczególnie wśród dzieci i młodzieży umożliwia prowadzenie skutecznego leczenia.

Sposób realizacji:

1. Organizowanie i współorganizowanie badań profilaktycznych i szczepień ochronnych w szczególności ukierunkowanych na:

- programy profilaktyki wczesnego wykrywania wad rozwojowych (np. badanie słuchu, wzroku, wad postawy),
 - program profilaktyki próchnicy zębów,
 - program edukacyjny w zakresie wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2 i nadciśnienia,
 - program edukacyjny dla kobiet w zakresie nauki samobadania piersi oraz mammografii,
 - program szczepień ochronnych.
2. Prowadzenie działalności edukacyjnej ukierunkowanej między innymi na problemy rozpowszechniania palenia tytoniu oraz uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych.
 3. Realizowanie zadań ukierunkowanych na pomoc dzieciom niepełnosprawnym w obszarze zdrowia.
 4. Wspomaganie działalności i instytucji, stowarzyszeń realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba i nazwa zrealizowanych programów;
- liczba osób biorących udział w programach;
- liczba osób do dalszej diagnostyki;
- liczba przedsięwzięć edukacyjnych;
- liczba i nazwa zakładów opieki zdrowotnej oraz liczba i nazwa stowarzyszeń realizujących program;
- nakłady finansowe.

7. FINANSOWANIE PROGRAMU

Wydatki związane z realizacją *Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 - 2030* finansowane będą ze środków budżetu miasta. Zakres rzeczowy i finansowy realizowanych zadań na każdy rok obowiązywania programu będzie zatwierdzany uchwałą budżetową stosownie do wielkości zaplanowanych środków budżetowych. Kwoty na poszczególne lata realizacji Programu będą określone każdorazowo w budżecie Miasta Sieradza na dany rok.

Bezpośrednia realizacja zadania należeć będzie do podmiotów wyłonionych w drodze konkursu ofert zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz zgodnie z ustawą o finansach publicznych. Powierzenie realizacji zadania następuje na podstawie zawarcia stosownej umowy. Dużą uwagę skierowano na programy skierowane dla dzieci oraz osób w wieku produkcyjnym. Programy dla dzieci zaplanowane są w taki sposób aby uzupełniały zakres świadczeń profilaktycznych oferowanych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz umożliwiały zapobieganie i wczesne wykrywanie chorób i nieprawidłowości wieku rozwojowego. Jesteśmy przekonani, że podjęcie zaproponowanych działań będzie miało korzystny wpływ na wychowanie młodego, zdrowego pokolenia. Natomiast programy profilaktyczne skierowane dla osób starszych mają na celu poprawę ich jakości życia oraz poprawę kondycji zdrowotnej.

8. PODSUMOWANIE

Przygotowany i przedstawiony „Miejski Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla gminy Miasto Sieradz na lata 2026 - 2030” ma za zadanie zaprezentowanie problemów, które należy dostrzegać wokół siebie oraz listę celów, kierunków działania, które powinny być uwzględnione dla osiągnięcia poprawy stanu zdrowia mieszkańców miasta Sieradza podczas podejmowania różnych działań prozdrowotnych. Podejmując działania zamierzające do polepszenia stanu zdrowia mieszkańców Sieradza, za priorytet uznaje się wczesne wykrywanie chorób nowotworowych, badań przesiewowych w kierunku wad wzroku, cukrzycy czy zapobieganie uzależnieniom.

Realizacja programów profilaktycznych finansowanych ze środków gminnych w kolejnych latach będzie z jednej strony kontynuacją wieloletnich działań profilaktycznych, z drugiej zaś odpowiedzią na bieżące zapotrzebowanie społeczne.

Program opracowany przez Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Sieradza - Referat Profilaktyki Zdrowotnej i Świadczeń Społecznych.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) ochrona zdrowia stanowi jedno z zadań własnych gminy. Podstawą prawną przyjęcia i wdrożenia Miejskiego Programu Ochrony i Promocji Zdrowia stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 z późn. zm.). Zadania samorządu w tym zakresie obejmują w szczególności analizę i ocenę potrzeb zdrowotnych oraz czynników powodujących ich zmiany, promocje zdrowia i profilaktykę, mające na celu tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu. Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy także opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców. Miejski Program Ochrony i Promocji Zdrowia stanowi podsumowanie dotychczasowych działań oraz ramowe określenie założeń i kierunków polityki zdrowotnej na najbliższe lata. W związku z powyższym podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.